

**Élhetőbb vidékért! (EFOP-1.5.3-16-2017-00091)**

<b>Projekt azonosítója:</b>	EFOP-1.5.3-16-2017-00091
<b>Kedvezményezett neve:</b>	NYÍRBOGÁT NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
<b>Projekt címe:</b>	Élhetőbb vidékért!
<b>Operatív program:</b>	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
<b>Pályázati felhívás azonosítója és neve:</b>	EFOP-1.5.3-16 - Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek
<b>Projekt helyszíne (ország):</b>	Magyarország
<b>Projekt helyszíne (régió):</b>	Észak-Alföld
<b>Projekt helyszíne (megye):</b>	Szabolcs-Szatmár-Bereg
<b>Projekt helyszíne (település):</b>	Nyírbogát
<b>Megítélt támogatás összege:</b>	486 151 733 Ft
<b>Projekt összköltsége:</b>	486 151 733 Ft
<b>Támogatásintenzitás:</b>	100%
<b>Unió társfinanszírozási</b>	ESZA - 85%

<b>arány és alap:</b>	
<b>Támogatási kérelem benyújtásának dátuma:</b>	2017.04.01.
<b>Támogatás megítélésének dátuma:</b>	2017.12.04
<b>Támogatási szerződés hatályba lépése:</b>	2018.04.26.
<b>Forrás:</b>	ESZA
<b>Beavatkozási kategória:</b>	A foglalkoztatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében a társadalmi vállalkozói szellem, a társadalmi vállalkozásokba történő szakmai integráció és a szociális és szolidáris gazdaság előmozdítása, Egyéb, meg nem határozott szolgáltatások, Közigazgatás, Nem alkalmazható, Nem alkalmazható, Vissza nem térítendő támogatás

Alapvető célok: A konstrukció egyik legfőbb célja a társadalmi felzárkózás érdekében, a területi különbségek csökkentése, a minőségi humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása. A másik fő cél a helyi esélyegyenlőségi programokban feltárt problémák komplex, a helyi közösségekre és erőforrásokra alapuló kezelését célzó területi hatókörű fejlesztési programok megvalósításának támogatása.

Részcélok:

- 1) A humán közszolgáltatások terén jelentkező szakemberhiány enyhítését szolgáló ösztönző programok megvalósítása
- 2) A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságra való felkészítésének, munkaerő-piaci eszközökben való részesedésének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítése
- 3) A helyi kisközösségek társadalom-szervező szerepének megerősítése
- 4) A vidék megtartó képességének erősítése, valamint az ezzel kapcsolatos disszemináció támogatása
- 5) A kultúrák közötti párbeszéd erősítése

A projekt benyújtása konzorciumban történik, a konzorcium vezetője Nyírbogát Nagyközség Önkormányzata.

Konzorciumi tagok:

- Nyírgelse Község Önkormányzata
- Nyírmihálydi Község Önkormányzata
- Nyírlugos Város Önkormányzata
- Máriapócs Város Önkormányzata
- Nyírvasvári Község Önkormányzata
- Pócspetri Község Önkormányzata
- Nyírgyulaj Község Önkormányzata
- Nyírbétek Nagyközségi Önkormányzat
- Bátorliget Község Önkormányzata

A projekt megvalósítási időszaka 36 hónap (2017. augusztus 01. – 2020. július 31.)

Közvetlen célcsoport: A létrejött eredmények közvetlen használói, projektünk esetében a HH, aktív korú lakosság, valamint a fiatalok és az idősek, emellett a helyi közszolgáltatásban dolgozók és a lehetséges alkalmazottak. Továbbá a nemzetiségek, etnikumok is közvetlen célcsoportunk. A társadalmi együttélés, felzárkózás, közösségfejlesztés tekintetében azonban a települések teljes lakossága célcsoportként jelenik meg.(20.589 fő) Közvetett célcsoport: a konzorcium településein élők és a környező települések lakosai, hiszen a projekt eredményei és hatásai helyzetüket befolyásolják. (43.341 fő, Nyírbátori járás) Érintettek köre: A projektben érintettek körébe tartoznak a program szempontjából releváns szakterületek megyei, regionális és országos szintjein tevékenykedő szakemberek, akik a projekt eredményeit nem használják, de a projekt kidolgozásában, tervezésében és működtetésében fontos szerepük van.

Hatásterület: Projektünk hatása közvetlenül a konzorcium településeire, közvetetten pedig a kistérség teljes területére terjed ki. A konzorcium településeinek lakónépessége: 20.589fő, míg célterületet jelentő járásokban (Nyírbátori járás) az lakónépesség száma 2015 év végén: 43.341 fő.

## **A PROJEKT SZAKMAI MEGVALÓSÍTÁSA**

A projekt több mint 25fő szakember foglalkoztatásával valósul meg: pszichológus, logopédus, közösségszervező, fejlesztő pedagógus, gyógytornász, területi vezető és szakmai asszisztens, valamint mentorok.

1. A humán közszolgáltatások szakember-ellátottságának fejlesztését szolgáló ösztönző programok megvalósítása Az igényfelmérés alapján beazonosításra került és alátámasztott szakember-, szaktudáshiány enyhítésére a településekre közösségszervező, pszichológus, fejlesztőpedagógus, logopédus, gyógytornász szakemberek elérhetőségét tesszük lehetővé.

2. A hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó aktív korú emberek foglalkoztathatóságának javítását támogató szolgáltatás-csomagok kialakítása, megerősítése. A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának javulása érdekében önismereti és konfliktuskezelési, kommunikációs és személyiségfejlesztő, valamint érzékenyítő tréningek alkalmazásával segítjük a munkaerő-piacra való könnyebb bekerülésüket. Emellett álláskeresési tanácsadásokat és munkaerőbörzét is szervezünk a lakosság számára és mentorok is segítik a HH aktív korú lakosságot. Gazdálkodj okosan! program keretében pedig megtanítjuk őket, hogyan gazdálkodjanak pénzüikkel előadások, tréningek és tanácsadások alkalmával, ezzel is segítjük őket foglalkoztathatóságuk javításában. Légy te is Házi-Gazda: 10 kiválasztott család bevonásával olyan programot kívánunk megvalósítani, mely során az egyének megismerkedhetnek a szakszerű metszéssel, veteményezéssel, házi praktikákkal, főzéssel és befőzéssel. Ennek keretében egy 50 órás foglalkozást tartunk, mely során hangsúlyos szerepe van a családnak. Varrj magadra! 10 fő részére varrótanfolyammal segítjük a hátrányos helyzetű aktív korú lakosságot. A 30 órás foglalkozáson a lányok és asszonyok elsajátítják a varrás alapjait. Célunk, hogy önállóan meg tudjanak varrni egy kilyukadt, elveszett nadrágot, megcsináljanak egy felaljazást, vagy akár a turkálóban beszerzett ruhadarabokat át tudják alakítani maguknak. Azok, akik könnyen és jól elsajátítják a varrást, későbbiekben az önkéntes akcióhoz csatlakozva egyszerűbb függönyt vagy terítőt varrhatnak.
3. A helyi kisközösségek társadalmi szerepének megerősítése Idősek Klubja: A társadalmi szerepvállalás egyik fontos ösztönzője, az aktivitás. Az pedig az érdeklődés felkeltésével és annak kielégítésével fokozható a leghatékonyabban. Mindezért a klub résztvevőinek egynapos kirándulást szervezünk két alkalommal, hogy a kitekintést kapjanak és lehetőséghez jusson hazánk kulturális értékeinek megismerése terén. Egy Egészséges Napért! 4 alkalmas információs napot, mellyel célunk az egészséges életre való figyelem felhívás, melynek keretében a településen élők megismerkedhetnek az ide tartozó ételekkel, életmódokkal, valamint tanácsadókkal beszélgethetnek és kérdezhetnek is tőlük, ezzel is népszerűsítve az egészséges életmód fontosságát. Egészségnapot is szervezünk Fő az Egészségünk! névvel, ami hasznos, tanulságos, ismeretterjesztő, szórakoztató és hangulatos programok kialakításával, egészséggel kapcsolatos tájékoztatók és egészségügyi szűrések megszervezésével. A rendezvényen 5 fő előadó (aerobic, zumba, jóga tanár, életmód tanácsadó, dietetikus) fog előadásokat tartani az érdeklődők számára. A programok között szerepel az egészségügyi szűrések, a mozgással járó programok, higiéniaival és egészséggel kapcsolatos tájékoztatók és egészséges ételekkel kapcsolatos programok is. Alkohol, drog, valamint a dohányzás elleni közösségi akcióval oszul meg az alkohol és drog, valamint a dohányzás elleni közösségi akció, mely 4 alkalmas lesz. A fiatal korosztály körében meg kell gátolni a szenvedélybetegségek elterjedését, ezért számukra szakemberek előadását és ismeretterjesztő filmek vetítését szervezzük meg, Az előadások kapcsán megtudják majd a betegségek kialakulásának okait,

szakaszait, fajtáit, valamint magát a folyamatot is megismerhetik, amivel elrettentő példát állítva megelőzhetjük a kialakulás esélyeit. Mindemellett ingyenes Wifi és ingyenes internet bevezetését is megvalósítjuk, mellyel a helyi kisközösségek társadalmi szerepe erősödni fog.

4. A települési/térségi életminőség javítása, a vidék megtartó képességének fejlesztése, valamint az ezzel kapcsolatos disszemináció támogatása Képzési hozzájárulást biztosítanak a települések a főiskola/egyetemista tanulók számára 2 évig, amiért cserébe 2 évig visszamegy a településre dolgozni, illetve a tanulmányai alatt a nyári szünetben önkéntes tevékenységet végez saját településén. Letelepdedési támogatást adnak a települések (500 ezer Ft), ami segíti a letelepedni vágyókat, amennyiben megfelel az önkormányzati rendeletnek.

I. Beruházások A program működését támogató átalakítások, illetve felújítások, valamint eszközbeszerzések is megvalósulnak a településeken.

II. Az önállóan támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységekhez kapcsolódó, kiegészítő, választható tevékenységek:

1. A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságának növelése, aktív munkaerő-piaci eszközökben való részesedésének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítése, integrált foglalkoztathatóságot támogató rendszer kialakítása Szülőklub is megvalósul, hiszen azt tapasztalták, hogy a szülők tele vannak ki nem mondott kérdésekkel, tanácsstalansággal, igényelik az iránymutatást. A gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, a pszichológus szakmai kérdésekben nyújt segítséget A program keretében sor kerül:

- elsőségi oktatásra,
- tanácsadásra, beszélgetésre szakemberekkel,
- főzésre, receptek megosztására,
- kézműves programokra (varrás, díszkészítés),
- házi praktikák megismerésére (lekvár főzés, befőttek készítése, szerelési praktikák, kertészkedés) lesz lehetőség.

A településeken iskola idő után szervezett sporttevékenységet szervezünk a program alatt heti két alkalommal. Célunk, hogy a gyerekek ne csak otthon a négy fal között üljenek, hanem aktív testmozgásban is legyen részük, olyan sportot választva, amit igazán szeretnének. Ez a sport a kézi labda. A program végrehajtásához a két település iskolai udvara megfelel, illetve a testnevelő tanárok segítségével valósul meg. Sportbörze és sportnap megszervezését is meg fogjuk valósítani, aminek alkalmával sportbemutatókat szervezünk, ezzel is ösztönözve a célcsoportot a sport fontosságára, az egészséges életre, emellett közösséget összefogjuk, időseket és fiatalokat is bevonjuk a programokba. A sport fontossága egyrészt a fiatalok számára fontos, hogy beépüljön mindennapjaikba, másrészt az időseknek is fontos lenne. Számukra egy más típusú mozgás ajánlott pl. időskori jóga, gerincjógával

kombinálva. Ennek főbb elemeit is bemutatjuk a sportnapon. Bemutatókat szervezünk a célcsoportnak, melyeket ki is lehet próbálni. A program az egész lakosság számára nyitott lesz. A programok között a fiatalabbak számára a helyi iskola és óvoda bevonásával

- váltóversenyek,
- egyéni versenyek: mini „iron man” verseny (Futás+ bicikli+(úszás ahol lehetséges))
- kosárlabda büntető dobó verseny.
- félpályás utcai kosárlabda verseny fog megvalósulni.

A sport nap keretében egy hivatásos sportoló által tartott előadás, hogy miként került kapcsolatba a sporttal, mit köszönhet a sportnak. Ez az előadása megcélozza a teljes lakosságot, ezen belül a magatartás zavarral küzdő vagy hiperaktív gyerekeket is. Tömeg sportfoglalkozást valósítunk meg, melyet a jobb hangulat és a szerethetőbb mozgás érdekében zenével egybekötve tervezünk meg és váltunk valóra. A foglalkozások keretein belül sor kerül majd:

- labdajátékokra (labdarúgás, rögbi, floorball, kézilabda, kosárlabda, röplabda)
- Tae-bo, jóga,
- kerékpározás,
- gimnasztika, általános torna.

A programot az iskolai tornateremben fogjuk megvalósítani az Ifjúsági Sportegyesület közreműködésével. Szüniidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódó programokat a konzorciumban jelen lévő településeken meg fogjuk valósítani, aminek eredményeképpen a dolgozó lakosság gyerekeinek a nyári szünet hasznos eltöltése érdekében szervezünk programokat:

- bicikli túra a környező településekre,
- sportfoglalkozások (futball, kosárlabda, kézilabda, floorball),
- versenyek (szavaló, mesemondó, ezekhez hasonló)
- kirándulások szervezése,
- kézműves foglalkozások,
- barkácsolás.

Munkaerőbörze megszervezését fogjuk végrehajtani, ami segít a településen élő munkanélküliek számára abban, hogy könnyebben álláshoz jussanak. Mindemellet a munkaerőbörze segítségével támogatja a hátrányos helyzetű korcsoportokhoz tartozó aktív korú lakosság foglalkoztathatóságának növekedését.

2. A helyi kisközösségek társadalmi szerepének megerősítése. 30 órás Önkéntes koordinátori képzést valósítunk meg, melynek célja, hogy a résztvevők megismerjék az önkéntesség fogalmi és szakmai kereteit. Képet alkossanak az ezzel járó feladatokról, elvárásokról. Információt szerezzenek ennek

jogi, adminisztratív háttéréről. Illetve saját cselekvési tervet készítsenek önkéntes tevékenységekről, önkéntes bevonásáról. A képzést 3 nap, 10 óra napi felbontásban tervezzük megvalósítani. Az önkéntességen alapuló helyi kezdeményezések a helyi szolgáltatások minőségének növelése érdekében Önkéntes pont kialakítását valósítjuk meg, önkéntes koordinátorok alkalmazásával. Céljaink között szerepelnek a térség önkéntes lehetőségeinek felkutatása, az önkéntesség terjesztése, valamint az önkéntesség hasznának, társadalmi hatásainak terjesztése, illetve a célcsoport érzékenyítése. Az önkéntes koordinátor irányítása mellett különböző önkéntes akciókat kívánunk megvalósítani: Az önkéntesek akcióprogramokat hajtanak végre igény szerint: A településen lévő óvoda játékaiknak lefestése, kerítésének lefestése, vagy a közösségi kinti téren kemence építése. Ezzel a közösség még inkább összekovácsolódik, s lesz egy kinti tér, ahol a sütés mellett, kinti programokat is szervezhetnek a kemence mellé. Mindemellett még a 8 órás Általános önkéntes tevékenység képzés is megvalósul. A tanfolyam célja, hogy a résztvevők megismerkedjenek az önkéntességgel általánosságban, s olyan tudáshoz jussanak, melynek birtokában az önkéntes koordinátorok segítségével képesek lesznek a helyi lakosság szociális, oktatási és egészségügyi igényeit szélesebb körben, minél hatékonyabban kielégíteni. A képzés tematikáját tekintve elméleti és gyakorlati részre bontható. Különösen nagy hangsúlyt kap a képzés során a gyakorlati ismeretek átadása. A program keretében Szívességcsere programot SZÍV-CSERE-BERE névvel valósítunk meg. A program célja az, hogy a fiatalabb generáció segítséget nyújt az idősebb korosztály számára, valamint ezt ők viszonozzák a fiatalok számára. Sajnos a problémák közé tartozik manapság az, hogy az idősebb emberek nem kapják meg, nem tudnak hozzá jutni a fontos információkhoz, nem tudják kezelni a mai modern eszközöket, illetve az internetet sem tudják megfelelően használni. Ebben az esetben szükség van a fiatal generáció segítségére. A cél az, hogy:

- a modern technológia megismertetése, bemutatása az idősebb korosztály számára és ezek használatának tanításában való segítségnyújtás (telefon, internet, tv, mosógép, mosogatógép),
- valamint az esetlegesen felmerülő ház körüli teendőknél is segítő kezet nyújtanak számukra. A segítség nem maradna viszonzatlan.

Cserébe az idősebbek:

- megosztanák tapasztalataikat, régi történeteket mesélhetnének el, hogy a hagyományok, a mondák és regék még mai napjainkban se merüljenek feledésbe,
- esetlegesen régi, jól bevált házi recepteket osztanak majd meg a fiatalokkal egy-egy receptet el is készítenek a klubban belül),
- illetve barkácsolási, problémamegoldási praktikákra tanítják meg őket.

Ifjúk Klub: Az ifjúság közösségé szerveződését, és tájékoztatását ifjúsági klubok létrehozásával, az idősek közösségben tartást pedig idősek klubja szervezésével kívánjuk megvalósítani. A klubok kapcsán kirándulások, közös programok is megszervezésre kerülnek. Segítséget nyújtunk (egy

szakértő tanácsadó által) a közösség létrehozásában, és a kezdeti feladatok útmutatásában, hogy akár a jövőben saját maguk is tudjanak élni a lehetőségekkel, programokat szervezzenek, segítsék egymást a mindennapok során. Fontos, hogy a projekt végére olyan közösség jöjjön létre, mely saját céljaik megvalósítása érdekében tenni akarnak és működőképesse válnak. Ez lesz a projektfenntartás alapja. Az program kapcsán az ifjúságot folyamatosan informáljuk a továbbtanulási, és ösztöndíj lehetőségekről, munkalehetőségekről, segítjük őket hogy könnyebben boldoguljanak a munka világában szituációs gyakorlatokkal, próba interjúkkal, továbbá önéletrajz írással kapcsolatos tanácsadással is. Ezenkívül közösen, évente csoportos kirándulásokat szervezünk a környéken és országos szintes is érdeklődési körüknek megfelelően. 3. A vidék megtartó képességének erősítése, valamint az ezzel kapcsolatos értékközvetítés támogatása: A vidék megtartó képességének erősítése, valamint az ezzel kapcsolatos értékközvetítés támogatása céljából a konzorciumban a következők valósulnak meg: A diákok főiskolai és egyetemi képzéséhez járul hozzá 2 évben 40.000 Ft összeggel, cserébe 2 évig visszamegy a településre dolgozni a támogatott, illetve tanulmányai alatt a nyári szünetben önkéntes tevékenységet végez. Képzési hozzájárulás valósul meg a projekt kapcsán havonta 30.000 Ft-tal 20 hónapon keresztül. Cserébe a támogatottak önkéntesként vesznek részt a közösségi programokon a nyári szünetben, valamint a településen diákmunkát vállalnak. Emellett lehetőséget biztosít lakbértámogatásra a felsőoktatásban tanulók számára 40.000 Ft összegben, cserébe 2 évig a településre vissza megy dolgozni. Az egyének számára bérkiegészítést kívánjuk megteremteni, hogy a fizetésük versenyképes legyen, és ott maradjanak a településen, melynek összege 40.000 Ft 30 hónapon keresztül.

III. A kultúrák közötti párbeszéd erősítése A helytörténeti versenyszervezését is megvalósítjuk, melynek programja a következő: Pedagógus-mentorok tartanak felkészítést 6 héten át a résztvevők számára. Felkészítéshez hozzá tartoznak a következő intézkedések

o Lakóhely megismerése (források szerzése az internetről, könyvtárból, újságokból, régi történetekből) és az összegyűjtött tudnivalók elsajátítása

o csoportos prezentációk elkészítése a versenyhez valamelyik nevezetességről,

• verseny feladatok: o feladatlapok kitöltése, o előzetes csoportos prezentációk bemutatása a választott nevezetességről, o a helység mondáiból megtanult színjáték előadása a zsűrieknek, o jelenlegi hagyományörzés megismerése, o néptánc együttes, dalkör megismerése, o a helység egész területén „kincsvadászat”: a megadott rövid kis információk segítségével kell eljutni a kincs helyszínére, o fénykép-képkirakó a nevezetes személyekről, épületekből Sokszínű kultúra: Ki mit tud? : A program keretében a településen élő különböző kultúrák vetélkednek, több kategóriában, prózai, népi tánc, modern tánc és ének kategóriákban. A program célja a kultúrák és generációk közelebb hozása egymáshoz, a párbeszéd erősítése , a különböző kultúrák megismertetése a település lakóival. A legjobbnak ítélt produkciókat díjazták. "Honnan-Hová?" Látóutak 20 fő hátrányos és/vagy roma



származású fiatal és családjuk szemléletbővítése. Olyan "sorstársak" vagy közösségek, szak kollégiumok munkásságának bemutatása, amelyek pozitív hatással vannak az egyének szemléletformálására, évente 1 alkalommal. Roma-nem roma Interkulturális program keretében közelebb hozzunk a különböző nemzetiségű lakosságot egymáshoz, hogy megismerhessék egymás kultúráját, vallását és szokásait, aminek alkalmával a kultúrák közötti párbeszéd is erősödik, valamint az összefogás mértéke is megnő a településeken élők között.

Helyi Falubuszt kívánjuk alternatív közlekedési lehetőségként bevonni a közlekedés megkönnyítése érdekében, lehetőséget teremtve, hogy lakosaink hozzá jussanak azokhoz a szolgáltatásokhoz is, melyekhez az utazási nehézségek miatt csak nehezen jutnának hozzá. A falubusz közlekedése nem állandó útirányú, hanem a helyi igényekhez igazodik. A projekt során vállaljuk, hogy a projekt befejezésétől a fenntartási időszak végéig:

- fenntartjuk az újonnan létrehozott Önkéntes Pontot,
- a célcsoport számára biztosított tevékenységek, programok részletes bemutatását tartalmazó szakmai anyagokat, projekt tapasztalatait tartalmazó tanulmányt saját és a bevont települések honlapján online elérhetővé tesszük annak érdekében, hogy a társintézmények, társszervezetek könnyedén megtalálhassák
- elérhetővé tesszük a projekt során készült tájékoztató anyagokat

A projekt befejezését követően is együttműködünk partnereinkkel. A fenntartás során a programunkban megfogalmazott fejlesztések finanszírozásához, a támogatás megszűnését követően az önkormányzatok vállalják a kötelezettséget. A projekthez szükséges emberi erőforrások a későbbiekben is biztosítva lesznek. A projektbe bevont önkéntesek példamutató tevékenysége és szorgalmuk a továbbiakban is jelen lesz. Az önkormányzatok már a projekt megvalósítás során keresik a működési célú forrásokat és kapcsolatokat alakítanak más nyertes pályázókkal a fenntartási és az azt követő időszak működésének zavartalan biztosításához. A projekt forrásainak hosszú távú hasznosulása a kialakított szolgáltatások tartós jelenlétével, az infrastruktúra használatával valósul meg.